

LIIBAAN & ABSHIR AMSTERDAM

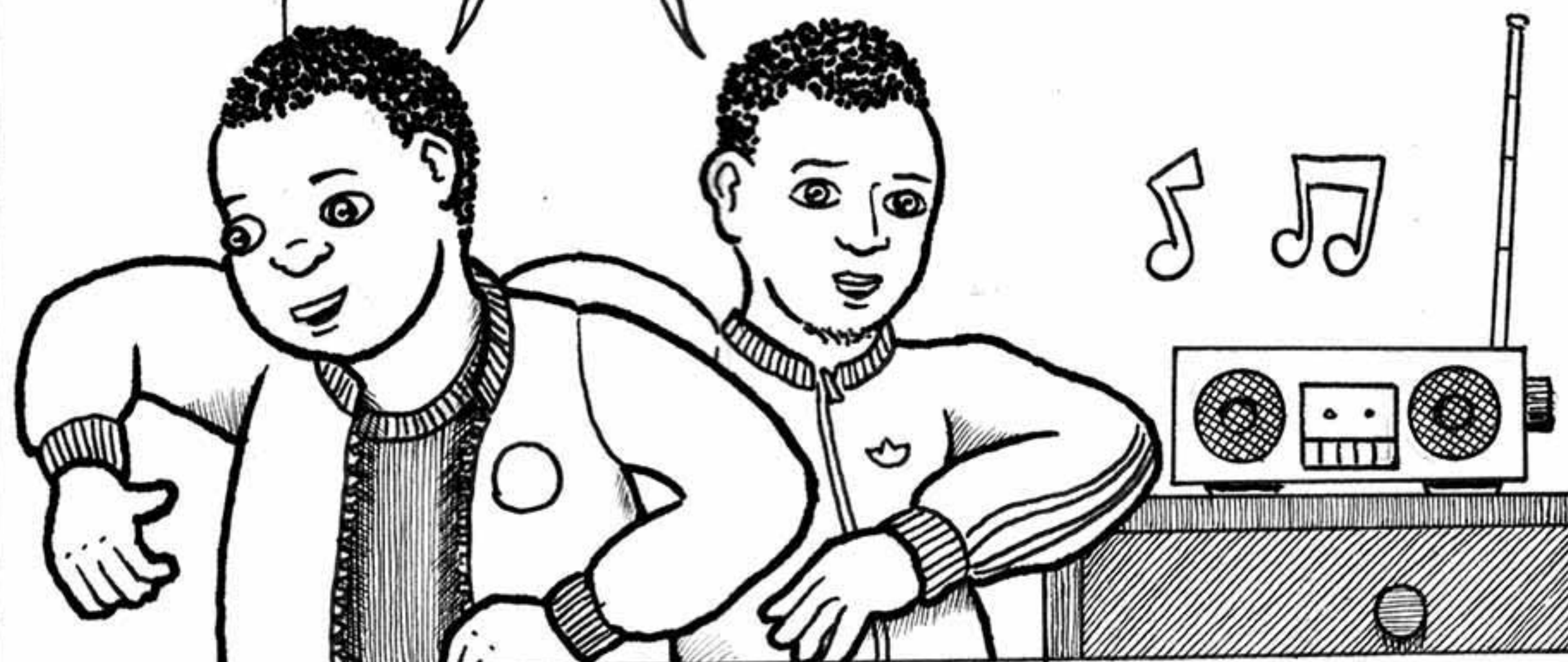

WE WAREN ALTIJD ZO HECHT. PA WAS VAAK WEG VOOR ZIJN WERK, EN DUS WAS HIJ MEER DAN EEN GROTE BROER VOOR ME. HIJ WAS EEN SOORT MENTOR.

"I SEE NO CHANGES, ALL I SEE IS RACIST FACES... MISPLACED HATE MAKES DISGRACE FOR RACES..."

TOEN HIJ ZIJN EERSTE VRIENDIN KREEG - ZIJ HEETTE EVA - BELOOFDEN WE DAT WE ELKAARS GEHEIMEN NOOIT AAN PA OF MA ZOULDEN VERTELLEN

KIJK DIT DAN - CARL HEEFT DIT VIA ZIJN BROER VOOR ME OPGENOMEN ...

WE LUISTERDEN VROEGER SAMEN NAAR CASSETTEBANDJES VAN TUPAC. IK VOND ONS BEST STOER.

WE WAREN GEEN SLECHTE KINDEREN. MISSCHIEN WEL BRUTAAL. WE HADDEN GEEN GELD EN WE HADDEN NIET VEEL TE DOEN. DE POLITIE MOEST ONS ECHT HEBBEN. ER WAS ALTIJD WEL IETS.

VIER STELENDE KINDEREN ... WE HEBBEN DE LEIDERS OPGEPAKT

ZE BELDEN ONS HUIS EN WE WERDEN OPGEHAALD. PA KWAM DAN IN DE AUTO, SOMS 'S AVONDS LAAT.

HÉ! JONGENS, GA EENS VAN DIE MUUR AF.

WAT WAS HET DEZE KEER, ABSHIR?

NIKS, IK ZWEER HET JE! ZE MOETEN ONS GEWOON ALTIJD HEBBEN ...

WE WAREN ZEKER GEEN ENGELTJES. WE JATTEN HIER EN DAAR WAT UIT WINKELS ... MAAR NIET MEER DAN ARNE EN KLAAS - EN WIE PAKTEN ZE ALTIJD OP? DE SOMALISCHE JONGENS!

ALS OUDSTE KREEG ABSHIR ALTIJD HET MEEST OP ZIJN DONDER.

HIJ KON BOOS WORDEN, MAAR WE WISTEN DAT PA AAN ONZE KANT STOND. HIJ WERKTE ZO HARD. MAAR ALS HIJ ER WAS, DAN DEED HIJ ALLES OM ONS TE HELPEN EN TE STIMULEREN.

PA WAS NIET ZO RELIGIEUS. MAAR WEL GENOEG ZODAT ONZE FAMILIE NIET ZOU RODDELEN. ZIJN VRIJE TIJD SPENDEERDE HIJ AAN BOEKEN, MUSEA EN GALERIEËN. HIJ SLEEPTE ZIJN TWEE ONDANKBARE ZONEN MEE ...

IK ZOU ER NU ALLES VOOR GEVEN OM HEM WEER TE HOREN UITWIJDEN OVER ZIJN LIEVELINGSKUNST ...

HET WAS EEN HARTAANVAL ... HIJ WAS METEEN DOOD. ZOMAAR INEENS - WEG.

ABSHIR EN IK WAREN ALLEBEI KAPOT VAN VERDRIET. MAAR WE GINGEN OP GEHEEL VERSCHILLENDE WIJZE MET ONS VERDRIET OM.

WE WAREN ALTIJD ZO HECHT, WE HADDEN ALTIJD LOL. MAAR OP ZO'N MOMENT ALS TOEN PA STIERF, MOET EEN MAN CONTACT MAKEN MET ZIJN ZIEL EN MET GOD. IK WIST DAT IK MIJN VERANTWOORDELIJKHEDEN MOEST NEMEN EN MIJN BESTE KANTEN MOEST LATEN ZIEN.

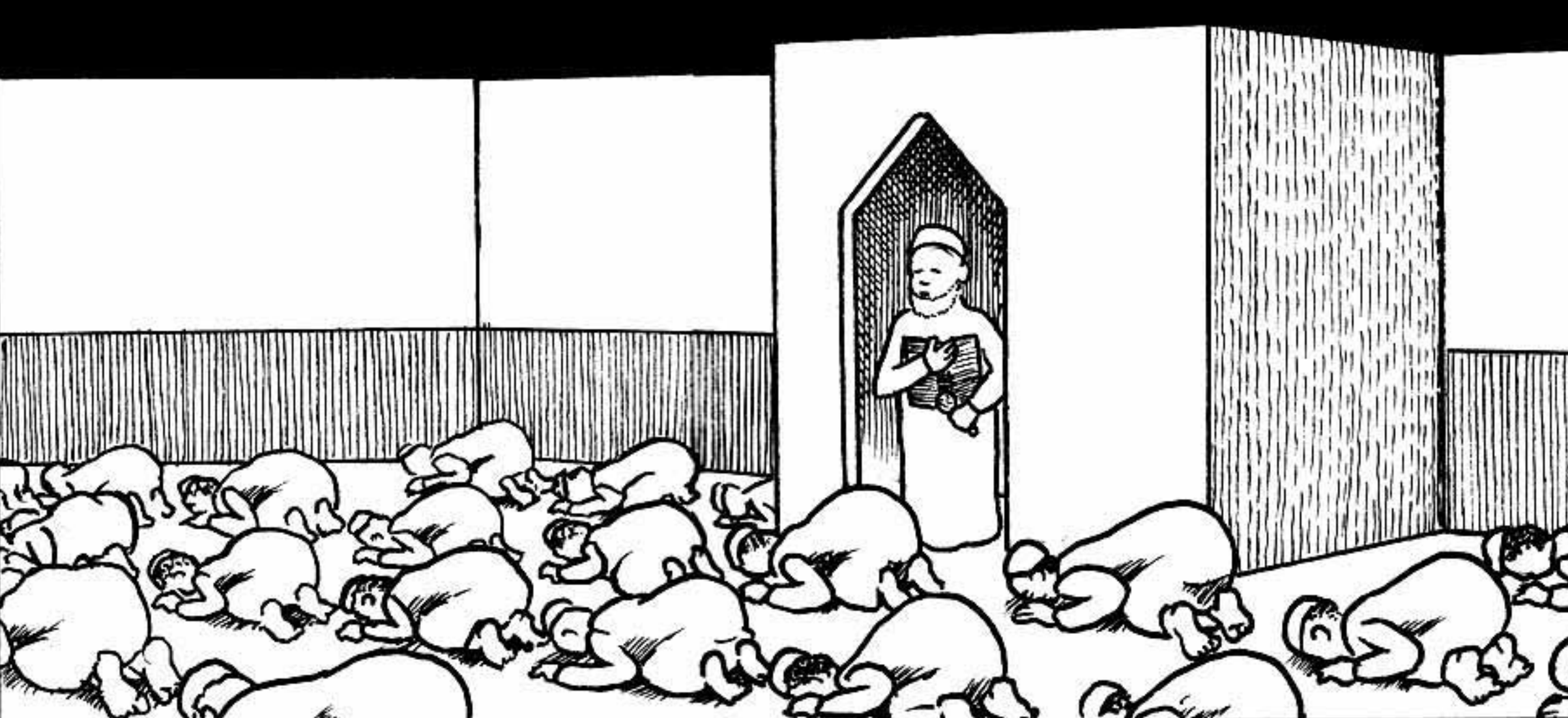

MAAR LIIBAAN ZAG DIT ALS EEN VORM VAN VERRAAD. HIJ KOOS HET ANDERE PAD.

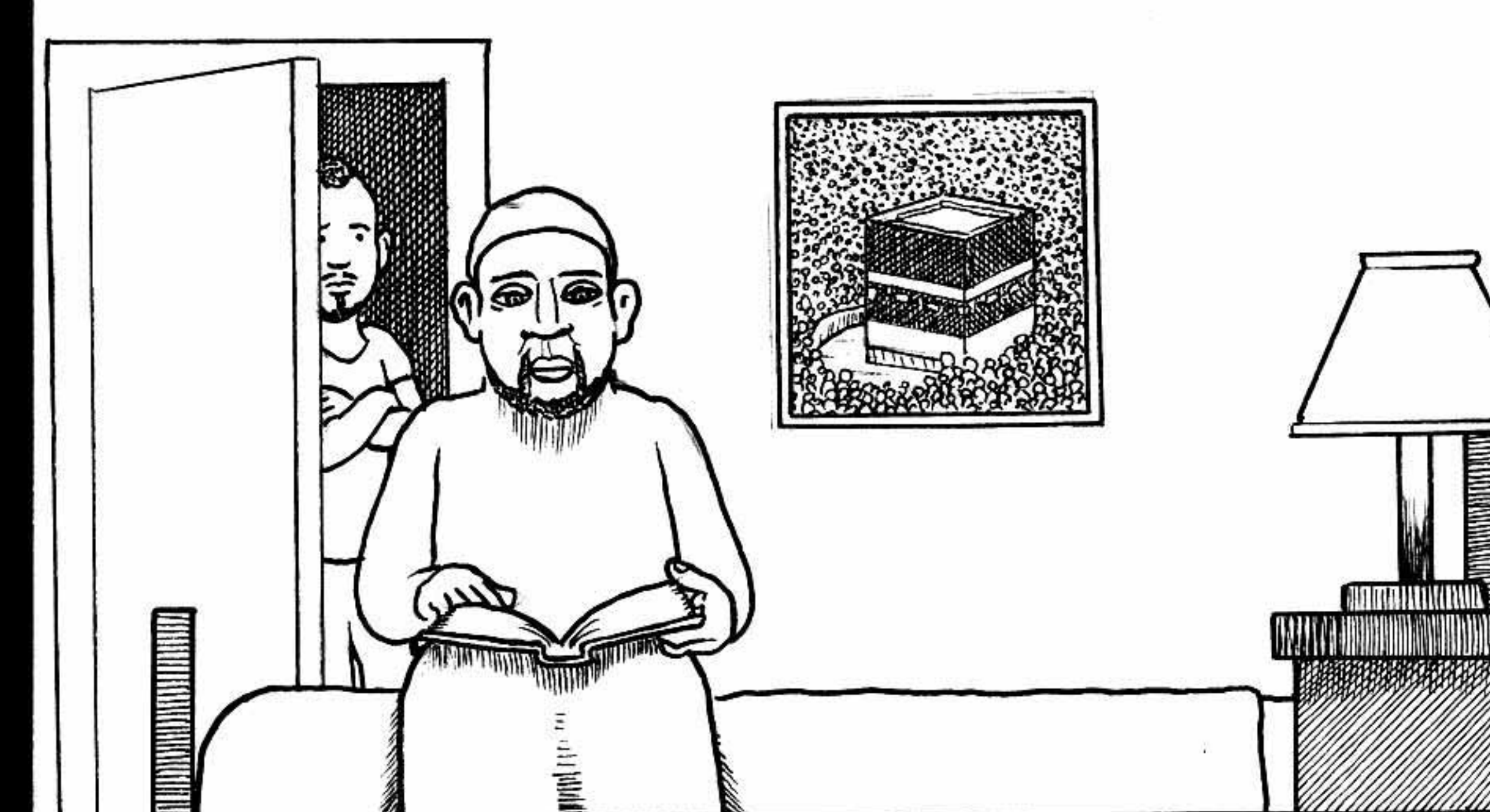
IK BEN BANG DAT IK LIIBAAN TIJDENS ONZE JEUGD OP HET VERKEERDE PAD HEB GEBRACHT.

IK PRAATTE ER MET ONZE IMAM OVER. HIJ ZEI DAT HET GOED WAS OM LIIBAAN AAN TE MOEDIGEN, MAAR DAT HIJ ZIJN EIGEN KEUZES MOET MAKEN IN HET LEVEN.

NADAT IK DE ISLAM VOLLEDIG HAD OMARMD, VOELDE IK ME DEEL VAN EEN GEMEENSCHAP DIE MIJ EN MIJN IDENTITEIT EN FRUSTRATIES BEGREEP. IK WOU DAT LIIBAAN HETZELFDE ZOU KUNNEN ERVAREN.

IN DE KORAN EN IN HET GEBED VIND IK ALLE ANTWOORDEN DIE IK NODIG HEB.

IK VERWIJDERDE MEZELF VAN DE GROEP WAARIN IK ZAT. DIE MANIER VAN LEVEN LIJKT ME NU ZO LEEG. WIE WAS IK TOENDERTIJD?

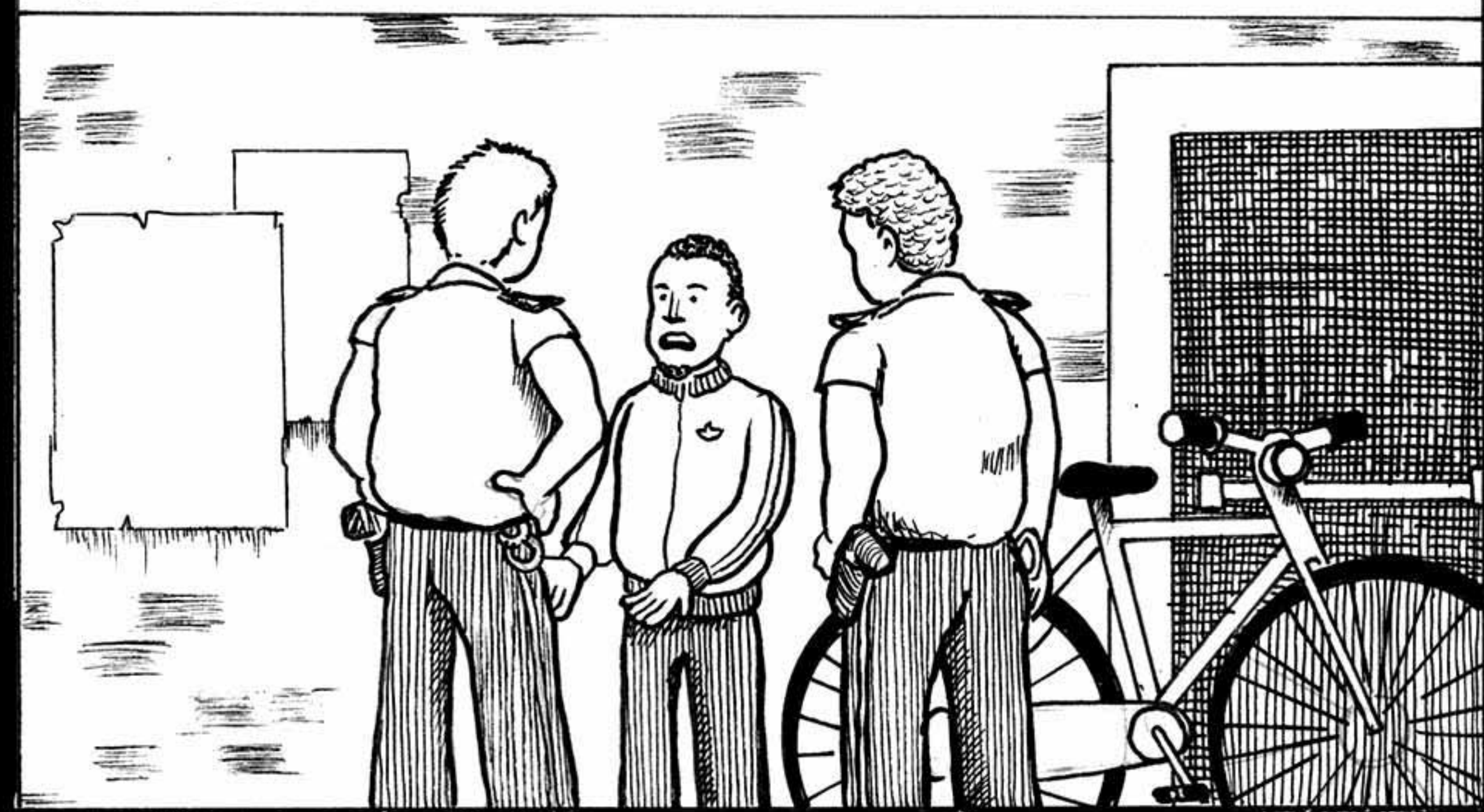

HOUD UW ARMEN LANGS UW LICHAAM, MENEER - WAT HEEFT U BIJ ZICH?

MAAR SOMMIGE DINGEN VERANDEREN NIET. DE POLITIE VERDENKT ME NU WAARSCHIJNLIJK NOG MEER ...

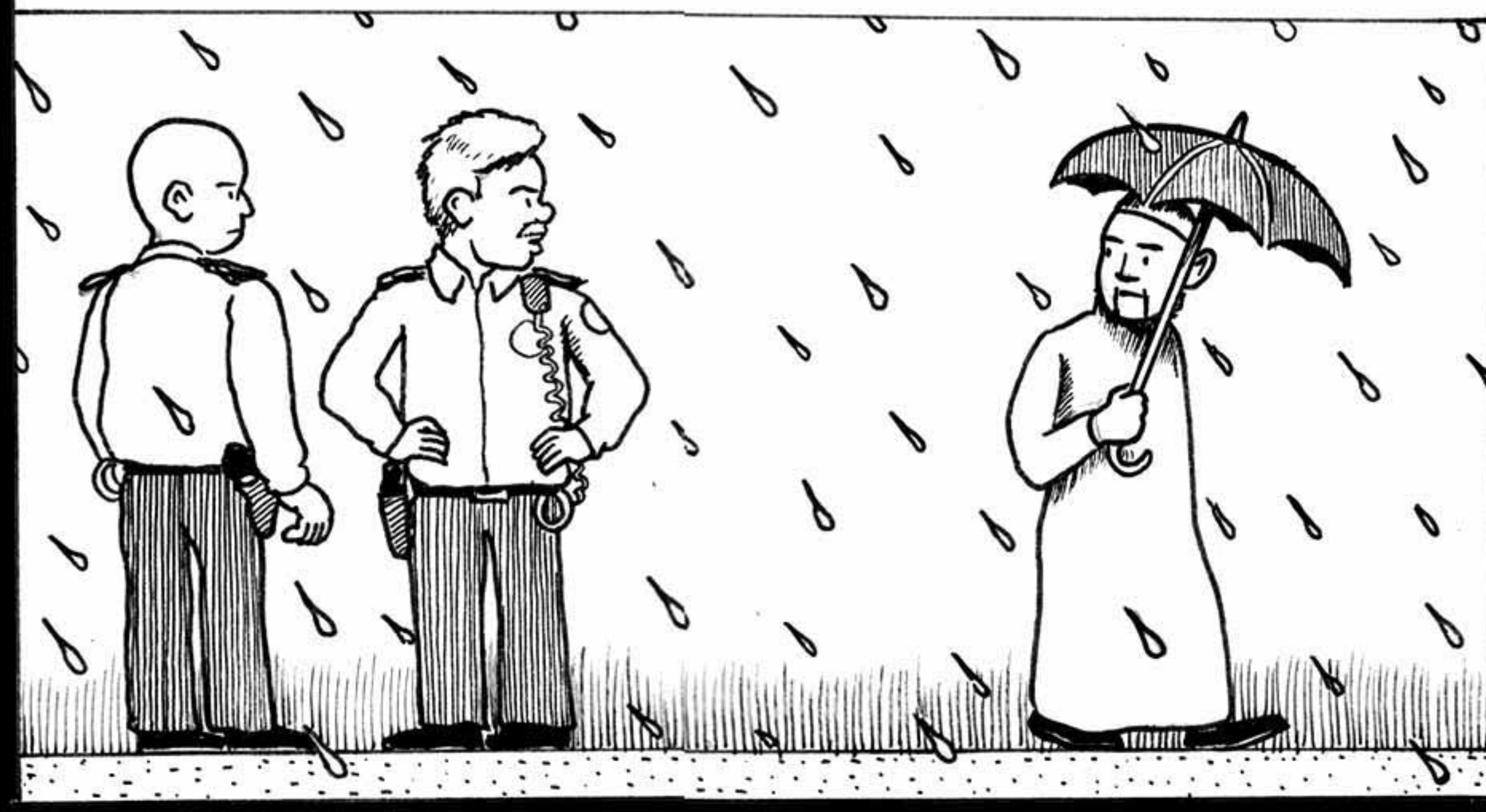
IK HERINNER ME DAT IK EEN KEER WERD OPGEPAKT OMDAT ZE DACHTEN DAT IK MIJN EIGEN FIETS HAD GESTOLEN.

PA MOEST MET DE KWITANTIE NAAR HET POLITIEBUREAU KOMEN OM TE BEWIJZEN DAT HET MIJN FIETS WAS.

MAAR NU IK EEN BAARD HEB EN EEN SHALWAR DRAAG, GAAT HET INEENS ALLEMAAL OM JIHAD EN AL QUEDA.

ZE ZEGGEN DAT ZE "ALLEEN MAAR VRAGEN STELLEN" MAAR ZE HOUDEN ONS OVERAL IN DE GATEN. IK WORD ZO MOE VAN DAT GEVOLG ... IK DENK VAAK AAN HOE PA ME VERDEDIGDE TOEN IK NOG JONG WAS.

WEET JE, IK LIJK DENK IK OP MIJN VADER ...

... RELIGIE IS NIET DE KERN VAN WIE IK BEN. IK MOET IN DEZE WERELD LEVEN, IN HET HIER EN NU.

HÉ ... HÉ ... DIT IS EEN VET NUMMER

LIIBAAN, DIT IS HARAM-MUZIEK!

O BROER, SCHEI TOCH UIT ...!

ALS JE IN HUIS HIERNAAR WIL LUISTEREN, GEBUIK DAN ALSJEBLIEFT EEN KOPTELEFOON!

WANNEER WORD JE EENS VOLWASSEN, BROER? JE VOLGT NU NIET HET JUISTE PAD ... EN WAT IS HET JUISTE PAD DAN, ABSHIR? JIJ LAAT DIE BAARD GROEIEN, JE KIJKT SCHIJNHEILIG EN JE VIND JEZELF BETER DAN MIJ!

HOUD OP, HOUD OP, MIJN ZONEN! JULLIE VADERS HART ZOU BREKEN ALS HIJ JULLIE ZO BEZIG ZAG!

JULLIE MOETEN ELKAAR RESPECTEREN. JULLIE BEWANDELEN VERSCHILLENDE PADEN, MAAR JULLIE BLIJVEN ALTIJD BROERS. EN JULLIE ZIJN ALLEBEI MIJN ZONEN. EN ... JULLIE ZIJN BEIDE ZONEN VAN JULLIE VADER ...

LATER ...

HET SPIJT ME, BROER. IK WEET DAT JE JE OPRECHT ZORGEN OM ME MAAKT. IK VIND JE NIET ECHT SCHIJNHEILIG, MAAR JE MOET ONTSPANNEN! HET GAAT GOED MET ME ... IK WEET HET, LIIBAAN. EN HET SPIJT ME DAT IK ME ZO'N ZORGEN OVER JE MAAKTE. KOM ALS JE BLIFFT ALTIJD NAAR MIJ ALS ER ECHT EEN PROBLEEM IS.

OKÉ ... NOU ... IK GA DE JONGENS EENS OPZOEKEN.

EN IK GA NAAR HET AVONDGEBED.

HE! JULLIE DAAR! MAG IK VRAGEN WAAR JULLIE HEEN GAAN? HEBBEN JULLIE JE ID BIJ JULLIE?

MAAR AGENT, DIT IS BELACHELIJK! MIJN BROER EN IK LOPEN ALLEEN MAAR OVER STRAAT!

RELAX, MAN! ZE VRAGEN HET ALLEEN MAAR!

KORT ERNA

KIJK JOU NOU, "O, RELAXED TYPE"! DIE MOSKEE HAALT ECHT JOUW SPIRITUELE KANT NAAR BOVEN!

IK WEET NIET WAT ME OVERKWAM!

LIIBAAN, LATEN WE MORGEN THEE DRINKEN BIJ HET CAFÉ IN DE KUNSTGALERIE WAAR PA ALTIJD DIE CAKEJES VOOR ONS KOCHT ...

WEET JE NOG?

IK KOM UIT EEN ARM GEZIN IN SOMALIË. VANWEGE DE OORLOG HEB IK VRIJWEL GEEN SCHOLING GENOTEN. MAAR IK BEN WEL GEZOND. EN IK VIND MEZELF BEST SLIM. MAAR WELKE KANS HEB IK GEHAD? DE OORLOG RAASDE GEDURENDE MIJN JEUGD OM ONS HEEN. EN IN 2007 KWAM AL-SHABAAB NAAR MIJN DORP OM MET GEWELD NIEUWE STRIJDEERS TE REKRUTEREN ...

IK WAS NIET VAN PLAN OM SAMEN MET HEN TE STRIJDEN. ZIJ HADDEN ONS LAND VERWOEST EN ONS HET LEVEN ONMOGELIJK GEMAAKT.

MIJN VADER SMEEKTE ZIJN BROER IN EUROPA OM \$25.000 TE STUREN, ZODAT IK VIA EEN MENSCHENSMOKKELAAR KON ONTSNAPPEN.

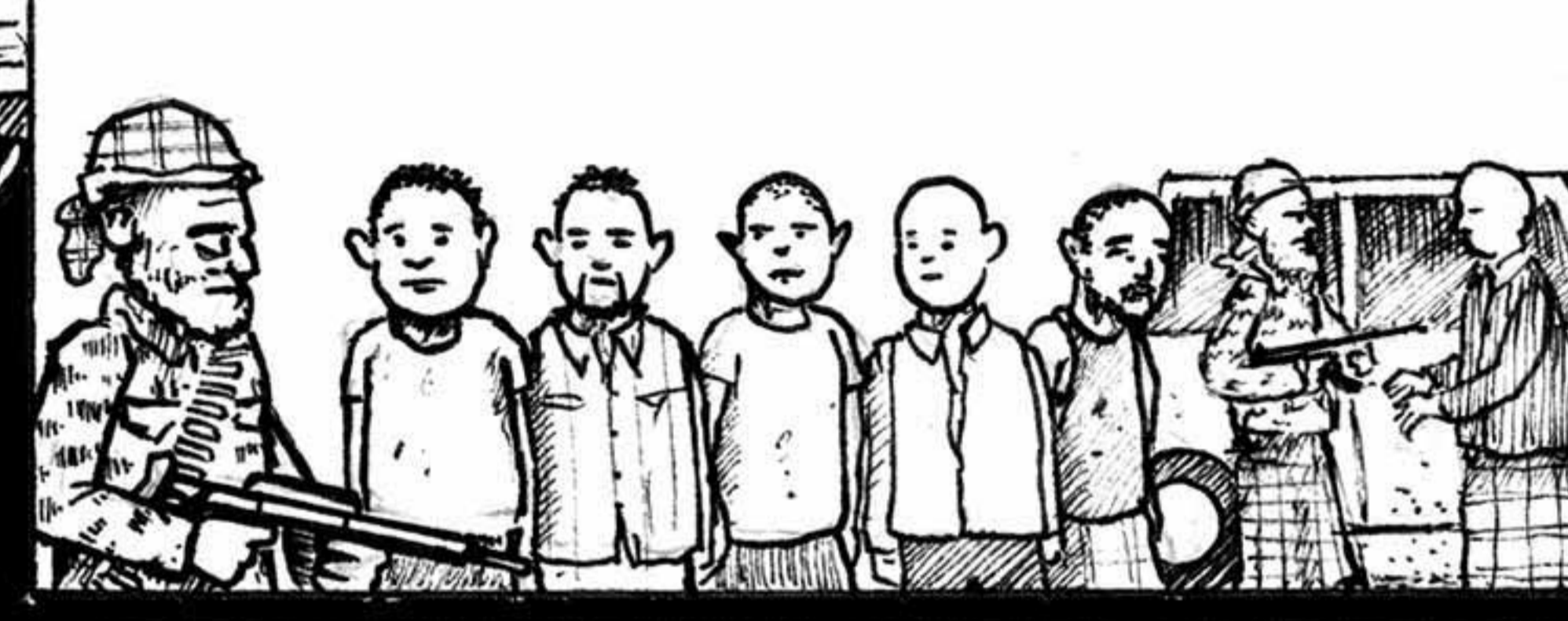
DEZE SCHULD DRAAG IK NOG STEEDS MET ME MEE.

IK VERTROK MET SLECHTS ENKELE HONDERDEN DOLLARS OP ZAK. IK WAS NAÏEF. IK BELOOFDE GELD TE STUREN VANUIT EUROPA.

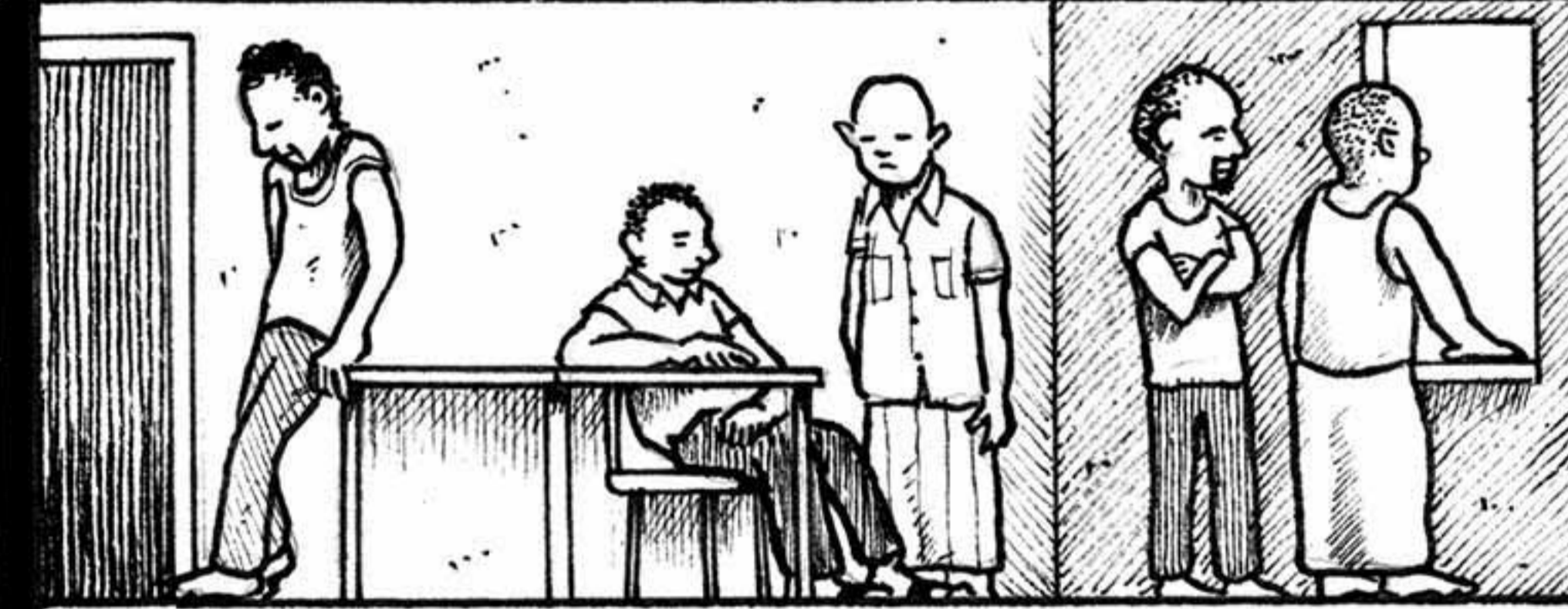

VIJF JONGENS UIT ONS DORP, ALLEMAAL BEGIN TWINTIG, VERTROKKEN DIE DAG SAMEN. ONS EERSTE DEEL VAN DE REIS GING NAAR ADDIS ABEBA, ETHIOPIË.

DE TIENDAAGSE REIS WAS ANGSTAANJAGEND. WE MOESTEN BIJ TALLOZE REBELLENCHECKPOINTS DOEN ALSOF WE VOOR AL-SHABAAB STREDEN.

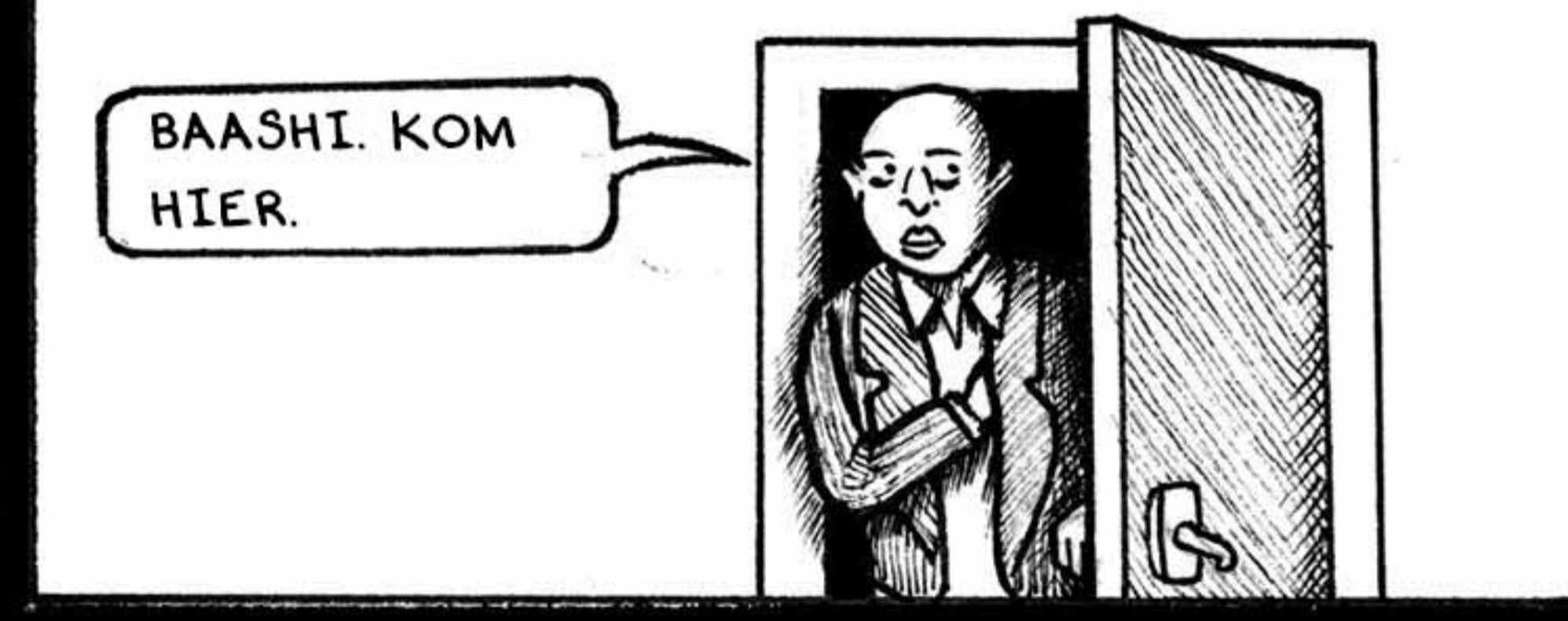

BIJ DE GRATIE VAN ALLAH KWAMEN WE IN ADDIS AAN. IK WAS NOG NOOIT EERDER IN EEN GROTE STAD GEWEEST. IK HAD HEIMWEE.

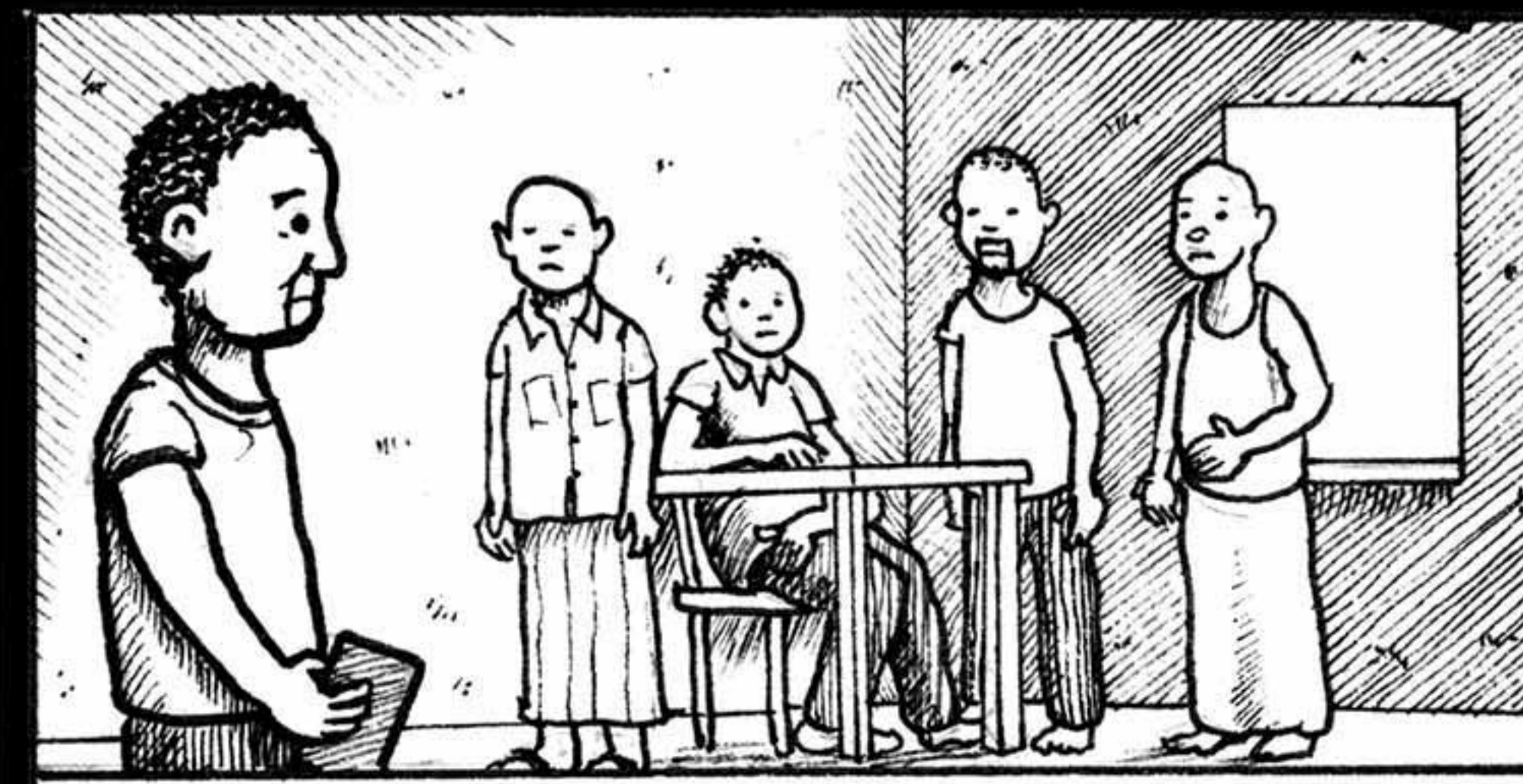

WE WERDEN NAAR EEN APPARTEMENT GEBRACHT EN WACHTTEN DAAR WEKENLANG ONGELUKKIG. MAAR WE WAREN TENMINSTE WEL BIJ ELKAAR.

MET HET GELD VAN MIJN OOM KON IK EEN TICKET NAAR EUROPA BETALEN, EN HET PASPOORT VAN EEN ONBEKENDE GEBRUIKEN.

DE TUSSENPERSON VOND EERST EEN PASPOORT VOOR ME. IK WAS VERWARD.

IK ZOU DE VOLGENDE OCHTEND ALLEEN VERTREKKEN, ZONDER DE ANDEREN.

BAASHI AMSTERDAM

IK VOND DE VLIEGTUIGREIS ENG. WAAR GING IK HEEN?
HOE WAS EUROPA EIGENLIJK? VLEGVELDEN,
AUTORITEITEN - ALLES WAS NIEUW EN VERWARREND.

TOEN IK EENMAAL OP SCHIPHOL AANKWAM, LEEK HET
ALSOFF IK DROOMDE. WAT EEN VREEMDE PLEK. EN AL DIE
BLANKE MENSEN...

ZE ZIEN
ER ALLEMAAL
HETZELFDE
UIT!

EN HOE REISDE JE NAAR
ADDIS ABEBA?

MET DE AUTO, MET EEN
OF ANDERE VENT. EEN
TUSSENPERSON. IK
WEET ZIJN NAAM NIET.

IK VERTELDE MIJN HELE VERHAAL AAN DE MAN VAN
IMMIGRATIE. HIJ MAAKTE WEL HONDERD
AANTEKENINGEN EN ONDERVROEG ME EINDELOOS ...

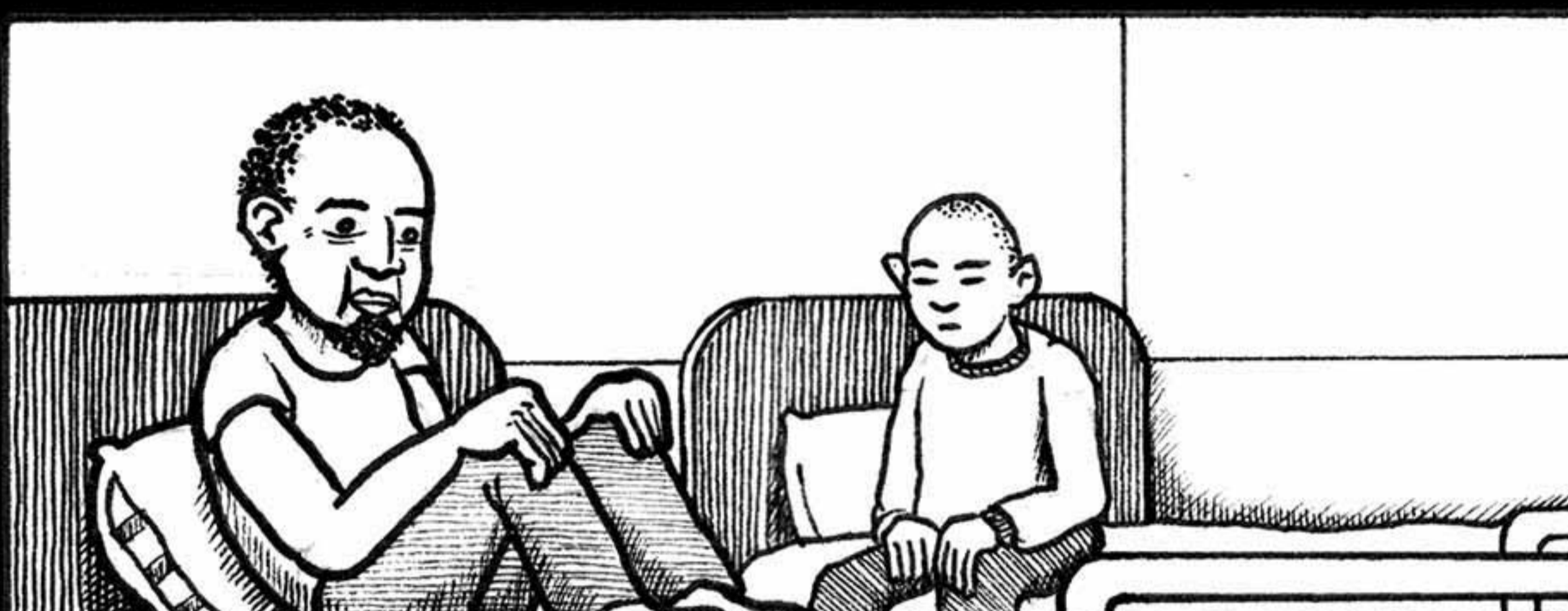
IK VROEG ME AF HOE LANG HET ALLEMAAL ZOU DUREN
VOORDAT IK VRIJ ZOU ZIJN OM TE GAAN. DRIE UUR? VIER?

VOCHT U MEE IN SOMALIË?

NEE MENEER!
NEE, NOOIT!

DAT WAS VIJF JAAR GELEDEN.

VIER JAAR LANG WERD IK IN EEN ASIELZOEKERSCENTRUM
AAN MIJN LOT OVERGELATEN ...

... EN DAN WEER IN EEN ANDER ASIELZOEKERSCENTRUM ...

... HOE KWAM JE DAN NAAR ADDIS?

... ZE HEBBEN ME HIER GEÏNTERVIEWD ...

... EN TOEN HIER, TELKENS WEER OPNIEUW ...

EN MET WAT VOOR AUTO GEBEURDE DIT ...?

JEEP.
EEN JEEP.

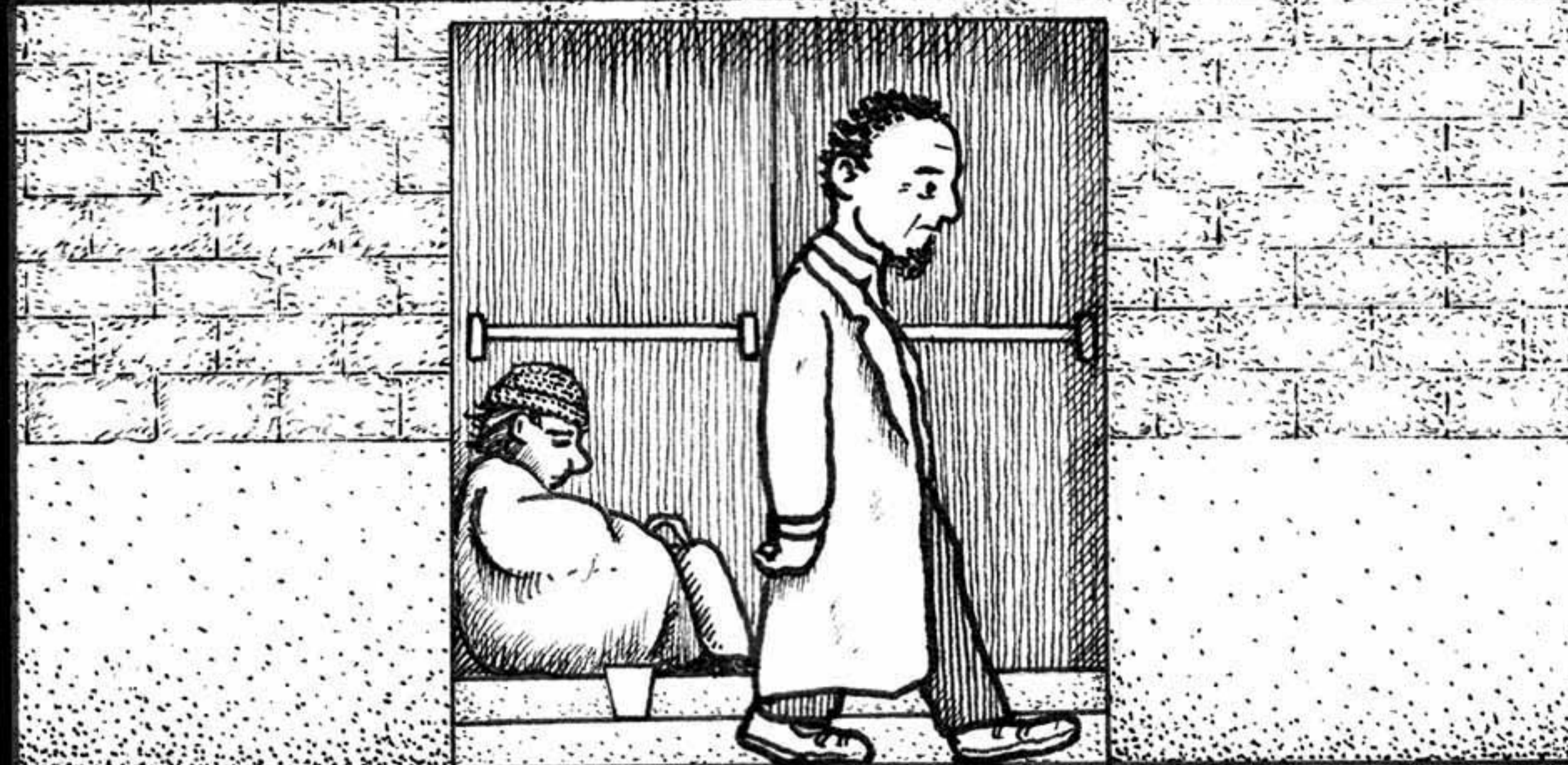
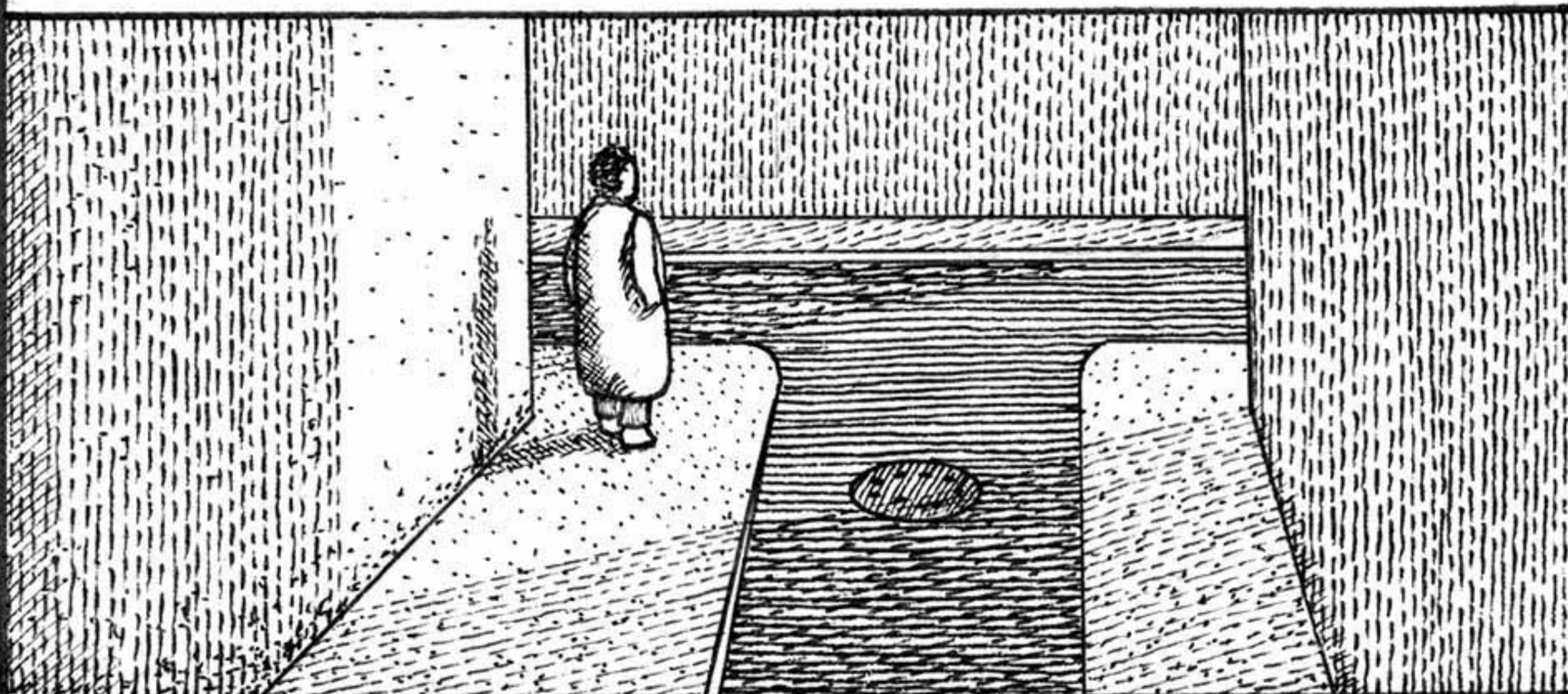
IK HEB ZO DE BESTE JAREN VAN MIJN LEVEN VERSPILD.
IK WERD 25, HAD NOG NOOIT GEWERKT, GEEN KANS OP
EEN GEZIN ...

EN TOEN VERTELDEN ZE ME VORIG JAAR DAT IK NIET
KON BLIJVEN. DAT ZE MIJN VERHAAL NIET GELOOFDEN.
EN DAT HET VEILIG VOOR ME WAS OM TERUG TE KEREN
NAAR SOMALIË ...

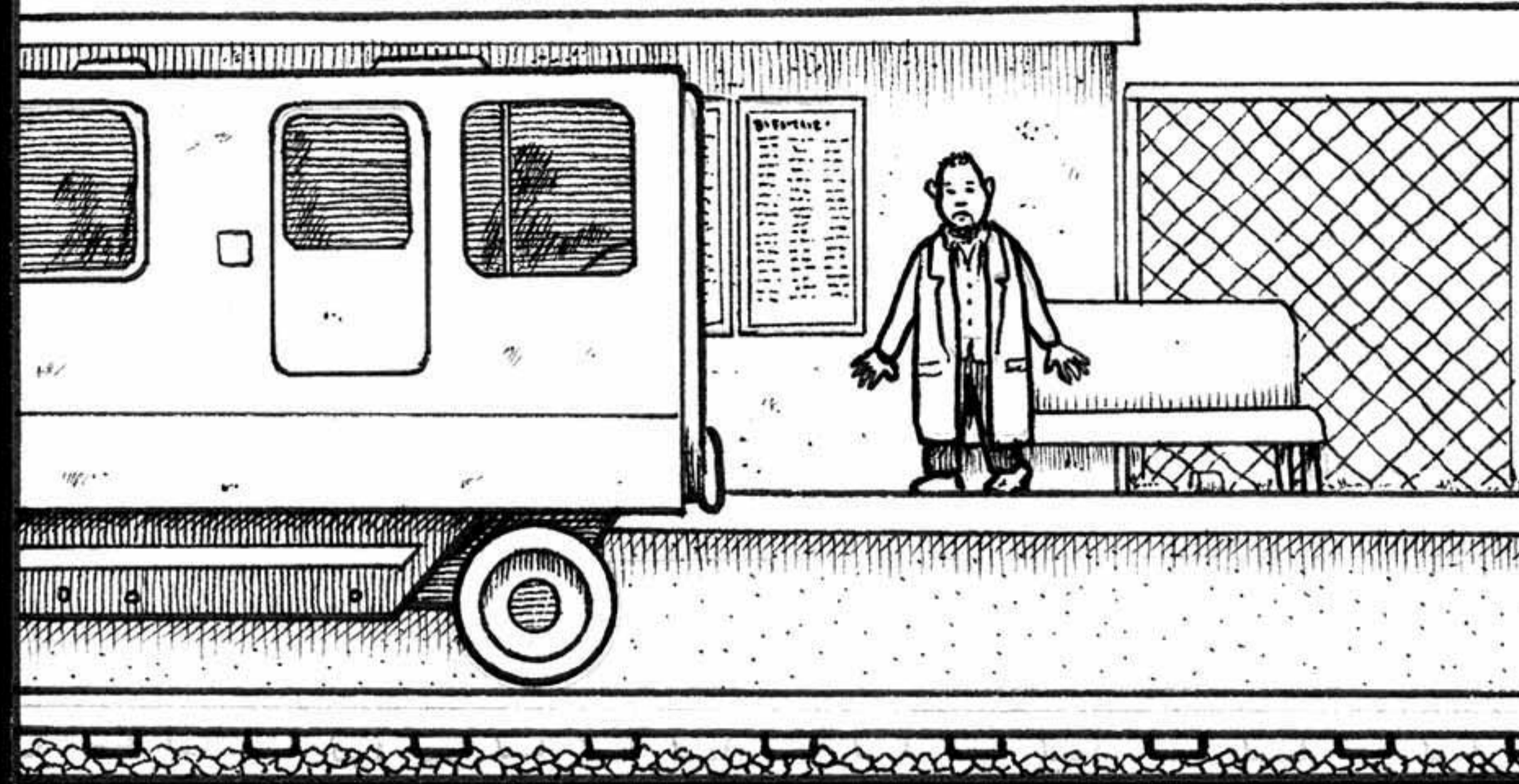
ALSTUBLIEFT ...
ALSTUBLIEFT,
ALSTUBLIEFT ... IK
KAN NIET ... IK KAN
NIET TERUG - IK KAN
HET NIET - ZE - ZE
ZULLEN ME DODEN - ZE
ZULLEN ME DODEN - ZE
ZULLEN ME DODEN - ZE
ZULLEN ME DODEN ...

ZE VERTELLEN ME DAT IK BINNEN VIER WEKEN TERUG ZOU WORDEN GESTUURD. IK KON NIET HELDER NADENKEN. HOE KON IK TERUGKEREN? WAT ZOU ER MET ME GEBEUREN? IK GLIPTE WEG UIT HET CENTRUM EN BEGON TE LOPEN.

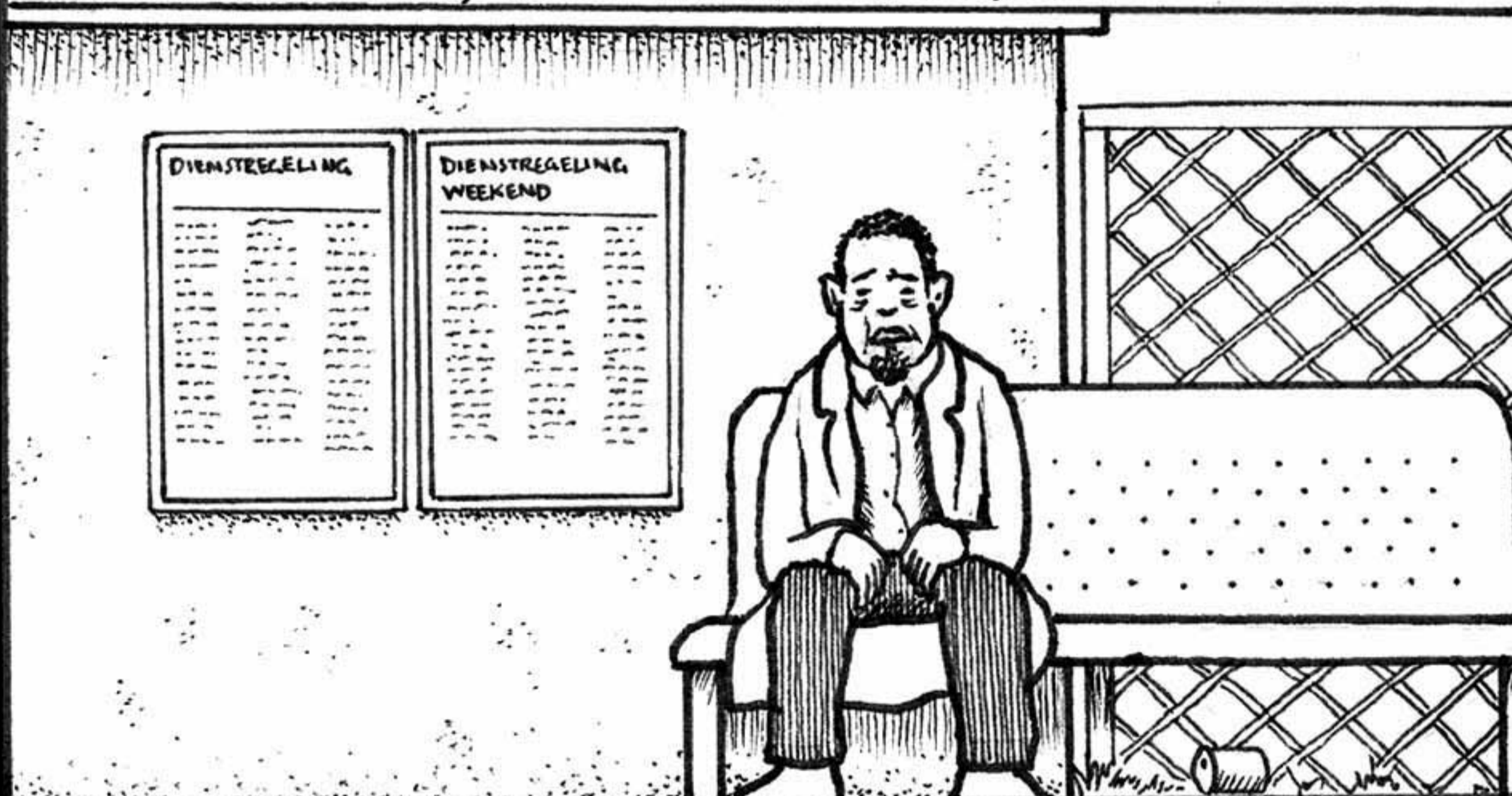

SINDE IK WEG WAS, HADDEN DE REBELLEN MIJN STREEK VEROVERD. MIJN TOEKOMST DAAR LAG AL VAST. IK HAD GEEN HUIS OM HEEN TE GAAN.

IK HAD SUÏCIDALE GEDACHTEN. IK DACHT AAN EEN VOORBIJGAANDE TREIN. EËN KLEIN STAPJE, EN AL DEZE PROBLEMEN ZOU DEN VERDWIJNEN.

OP DE EËN OF ANDERE MANIER OVERWON IK DEZE VERSCHRIKKELIJKE WAANZIN. MAAR IK BLEEF ALLEEN, MET MIJN ZORGEN.

IK BESLOOT TE VLUCHTEN. IK KON NIET TERUG NAAR HET ASIELZOEKERSCENTRUM. IK KON NERGENS HEEN.

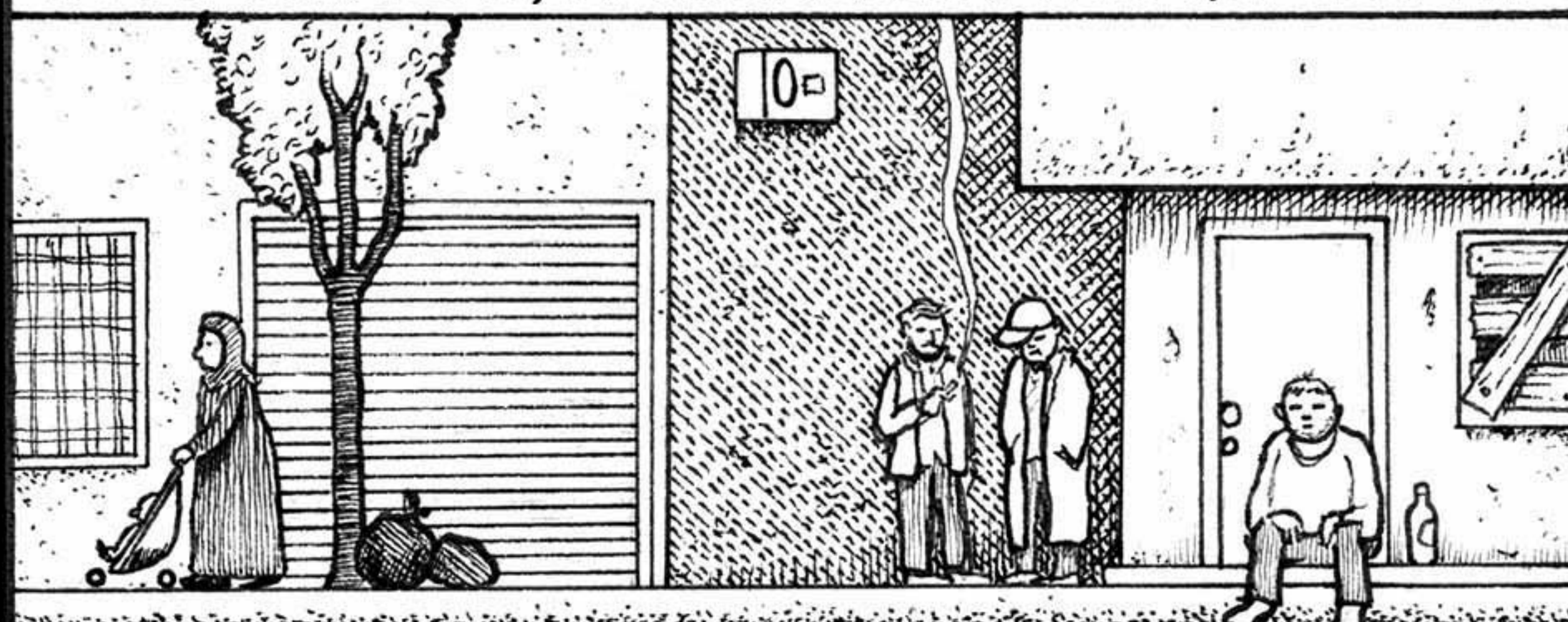
IK VOELDE ME ZO EENZAAM. IK LIEP EN LIEP, AL ZOEKENDE NAAR EEN OPLOSSING. DE KOU ZORGDE ERVOOR DAT IK GEEN ANGST HAD. IK HAD HET IJSKOUD.

IK SLIEP OP STRAAT. IK WIST DAT IK DE POLITIE MOEST VERMIJDEN. OP EEN DAG ONTMOETTE IK OMAR, EEN IRAANSE MAN DIE IN DEZELFDE SITUATIE VERKEERDE. HIJ VERBLEEF IN EEN LEEGSTAAND GEBOUW MET ANDERE UITGEPROCEDEERDE ASIELZOEKERS.

DE IMMIGRATIEDIENST IS ALTIJD NAAR ME OP ZOEK. IK MOET IN DE SCHADUW BLIJVEN ... ALS ZE ME NAAR IRAN TERUGSTUREN, DAN ZAL IK STERVEN.

IK SLOOT ME BIJ HUN GROEP AAN. ER ZIJN HIER MEER DAN 100 ZOALS WIJ, WE VREZEN ALLEMAAL VOOR DE AUTORITEITEN. MAAR DIE LATEN ONZ AAN ONZ LOT OVER, ALSOF WE NIET BESTAAN. WE ZIJN EEN KLEINE GEMEENSCHAP IN DE SCHADUW, AFHANKELIJK VAN GIFTEN ...

OMAR ZAT ER AL VIJF JAAR. IK ZAG EEN FOTO VAN HEM ALS TIENER IN IRAN. DEZE BLIJE JONGEN WAS ONHERKENBAAR IN DE UITGEMERGELDE, GEKWELDE MAN DIE IK KENDE.

ZELFS IN DE PAAR MAANDEN DAT IK HEM KENDE, ZAG IK ZIJN ACHTERUITGANG. IK MAAKTE ME ZORGEN OM HEM. MAAR WAAR KON IK ALS VLUCHTELING TERECHT VOOR HULP?

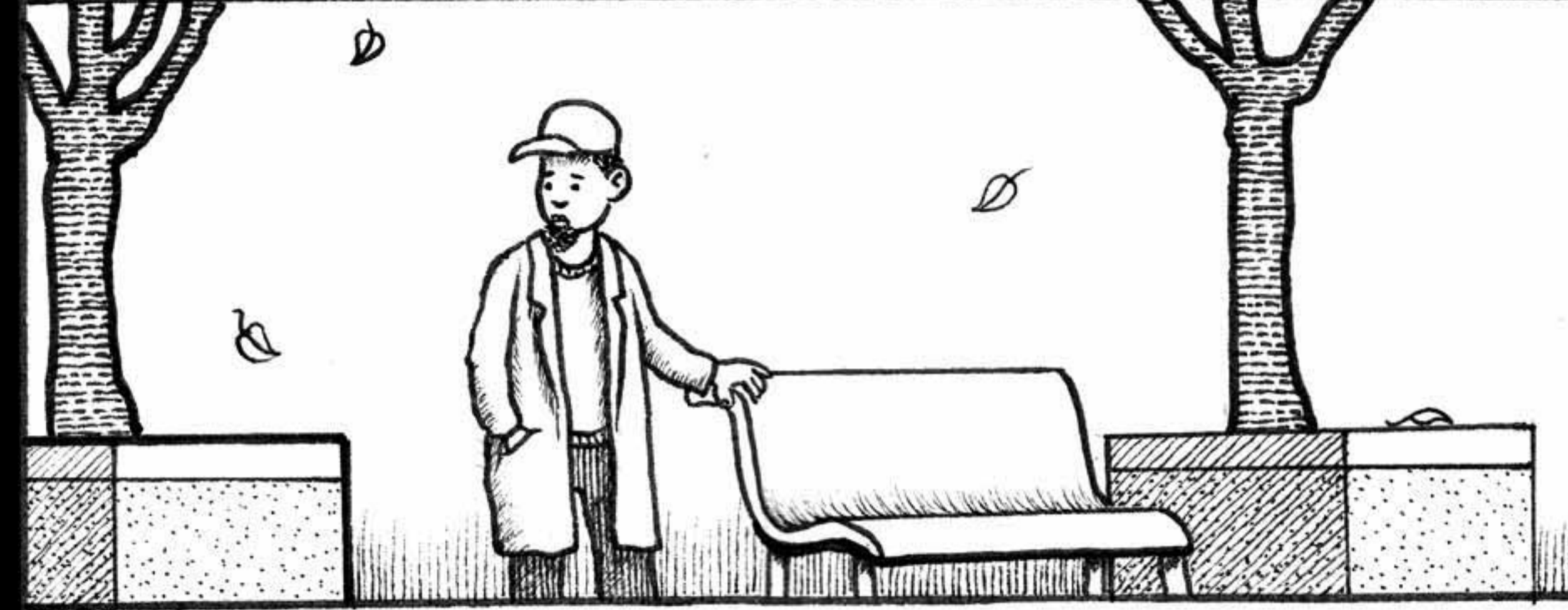
IK KAN NIET TERUG, BAASHI. IK KAN NIET TERUG.

TOEN IK OP EEN OCHTEND WAKKER WERD, WAS OMAR WEG.

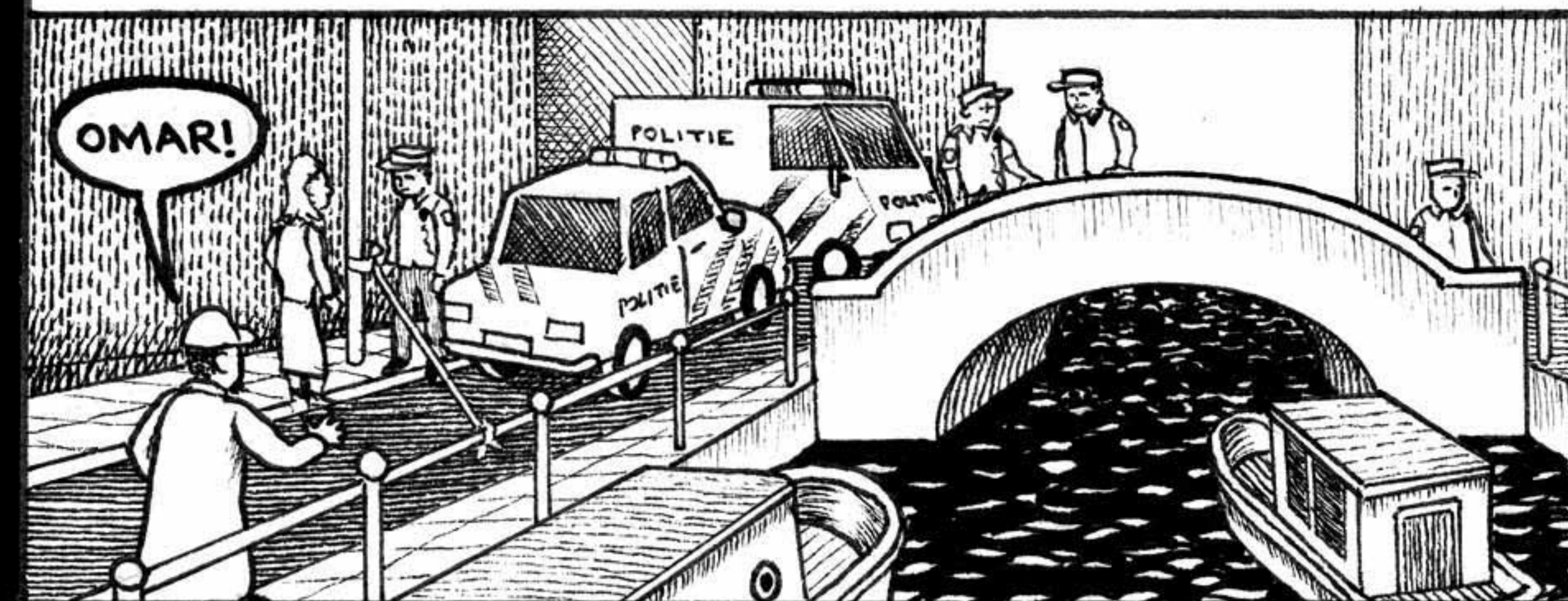
HEB JIJ OMAR GEZIEN?

NIET SINDS GISTERAVOND TOEN JULLIE BINNENKWAMEN.

IK HEB HEM DE HELE DAG GEZOCHT. IK GING NAAR AL ONZE PLEKKEN, MAAR IK KON HEM NERGENS VINDEN.

TOEN IK DE POLITIE OP DE BRUG ZAG ... WIST IK GELIJK WAT OMAR HAD GEDAAN.

OMAR!

DIE NACHT WAS HET STIL IN ONS GEBOUW. HONDERD MENSEN ZATEN DAAR, MET HUN GEDACHTEN BIJ HET KOUDE, DONKERE WATER. WIE VOLGT, NA OMAR?

TOEN IK OMARS BEGRAFENIS GADESLOEG, VOELDE HET ALSOF IK BIJ MIJN EIGEN BEGRAFENIS WAS.

ER WAS EEN VERSLAGGEVER ... HIJ BENADERDE ME NA DE BEGRAFENIS TERWIJL EEN FOTOGRAAF FOTO'S MAAKTE. HIJ VROEG ME ...

SORRY MENEER - KENDE U DEZE MAN OMAR?

OF IK OMAR KENDE?

NATUURLIJK KEN IK OMAR.

WIJ ZIJN OMAR. WIJ ALLEMAAL.

IK BEN GEEN PIRAAT, DIEF OF VERKRACHTER ZOALS U ELKE DAG IN UW KRANT SCHRIJFT!

JULLIE HEBBEN ONS DE SCHADUW INGEDREVEN - WIJ BESTAAN NIET VOOR JULLIE ...

U KUNT ME NET ZO GOED NAAST OMAR BEGRAVEN ...

